

SAK NR. 1/2019**UTTALELSE FRA LOVKOMITEEN****INNSYNSRETT FOR KLUBB**

Sakens bakgrunn er at Norsk Yorkshire terrier klubb ønsker oversendt avgjørelse fra Disiplinærkomiteen i en sak hvor en av deres medlemmer var ilagt en disiplinær reaksjon. NKK avsto innsyn under henvisning til at klubben ikke var part i denne disiplinærsaken og derfor ikke har innsynsrett.

Klubben påklaget avgjørelsen til NKK den 31.8.2018 under henvisning til at klubben hadde en legitim og berettiget interesse til å be om innsyn/ få kopi av avgjørelsen. Selv om det fremgikk at et medlem hadde blitt ilagt registreringssperre, kom det ikke frem hvilken rase som registreringssperren gjaldt. Medlemmet driver i henhold til klubben oppdrett av flere raser. Klubben trenger informasjon fordi de på deres nettsider har en oversikt over oppdrettere som blir ansett som seriøse.

NKK peker på i oversendelsen til Lovkomiteen at innsynsretten her må ses i sammenheng med reglene om taushetsplikt, generelle saksbehandlingsregler for NKK (GS) § 5 første ledd som sier at:

Tillitsvalgte og ansatte som utfører tjeneste for NKK, plikter å hindre at andre får adgang eller kjennskap til det som vedkommende får vite om noens personlige forhold i forbindelse med tjenesten eller arbeidet. Som personlige forhold regnes opplysninger om helse, særlige familiære forhold o.l. Det samme gjelder bedriftshemmeligheter eller know-how som er konkurransemessig beskyttet av lovgivningen, når informasjonen blir betrodd som ledd i saksbehandlingen.

Det heter videre i oversendelsen fra NKK:

«Hva gjelder reglene om innsynsrett fremgår det av GS § 16:

Parter i enkeltsaker (jf. definisjonen om rettigheter/plikter i § 8) samt NKK's klubber og forbund har krav på innsyn med mindre annet er bestemt nedenfor. Krav om innsyn må gjelde dokumenter i en bestemt sak. Som dokument regnes en logisk avgrenset informasjonsmengde. Rett til innsyn oppstår når dokumentet er avsendt, eller om dette ikke skjer, når saken er ferdigbehandlet.

GS § 8 sier

Vedtak i enkeltsaker skal være skriftlige hvis dette ikke av særlige grunner er urimelig belastende. D.v.s. vedtak som gjelder rettigheter eller plikter til en eller flere bestemte personer. (...)

I NKKs lover § 7-1 femte ledd heter det at

De avgjørelsen kan få betydning for skal alltid gis anledning til å uttale seg før avgjørelse treffes. (...)

Sentralt for innsynsretten er partsdefinisjonen, jf. § 16 og § 8. For å ha rett til innsyn i en disiplinærsak må man altså regnes som part i saken. Utgangspunktet som følger av saksbehandlingsreglene er at en part har full innsynsrett i saken sin, med mindre noen av unntakene i § 16 andre ledd får anvendelse. For øvrig vises det til Lovkomiteens uttalelse i sak 1/2015, hvor spørsmålet om hvem som regnes som part ble drøftet.

Spørsmålet som administrasjonen ønsker at Lovkomiteen skal se nærmere på er om også andre enn den som regnes som part, jf. definisjonen i lovene, kan ha rett til innsyn i en sak. På bakgrunn av henvendelsen fra Norsk Yorkshire terrier klubb har det dukket opp flere spørsmål som administrasjonen mener det er behov for å få avklart:

- Hvem kan defineres som part i en enkeltsak? Hvor går grensen for hvem som faller inn under definisjonen, jf. GS §§ 16 og 8? Hva ligger i *De avgjørelsen kan få betydning for (...)*?
- Norsk Yorkshire Terrier Klubb har anført at de har en berettiget interesse i å få innsyn i saken. Administrasjonen ønsker å få avklart hva som menes med at noen har en berettiget interesse, herunder hvilke momenter som er aktuelle for vurderingen.
- Videre ønskes det avklart om klubbens/forbundets interesser/ hensynet til deres virksomhet må veie tyngre enn parten(es) rett til at opplysninger som omhandler den/dem er taushetsbelagte.
- Administrasjonen ønsker også å få avklart om det å ha en berettiget interesse faktisk medfører at en klubb/forbund har innsynsrett i den enkelte sak, og i hvilken utstrekning innsynsretten gjelder, herunder om retten kun gjelder for bestemte saker eller alle typer saker.
- Selv om klubben/forbundet har en berettiget interesse og har rett til innsyn, omfatter dette samtlige av sakens dokumenter eller bør det settes begrensninger?
- Hvilke konsekvenser vil det få dersom det åpnes opp for at klubber/forbund har rett til innsyn, forutsatt av at de har en berettiget interesse?

Lovkomiteen vil bemerke:

NKKs lover §6-1 angir mandatet for Lovkomiteen. Det heter der at «Lovkomiteen tolker etter anmodning fra klubber, forbund, NKKs organer, regioner eller Representantskapsmøtets ordfører, NKKs lover, regionens lover samt de bindende delene av lovmalene. Lovkomiteen skal også gi råd til Hovedstyret og Representantskapsmøtet i lovsaker».

Denne henvendelsen kommer fra NKKs administrasjon, og Lovkomiteen anser dette som et NKK organ, og at det må legges til grunn at kompetansen til å oversende en henvendelse er delegert fra adm dir til NKKs advokat.

Saken gjelder i stor grad forståelsen av saksbehandlingsreglene, både de generelle regler (GS) og de spesielle for disiplinærkomiteen. Lovkomiteen oppfatter at den har kompetanse til å uttale seg om disse spørsmål, da de er basert på NKKs lover.

Lovkomiteen finner det rett å bruke det någjeldende regelverk, de regler som nå gjelder om innsyn på det tidspunkt hvor lovkomiteen har saken til behandling.

NKK har stilt en rekke spørsmål dels av ren teoretisk art. Lovkomiteen forholder seg fortrinnsvis til konkrete enkeltsaker, slik at svarene vil bli noe preget av det. Lovkomiteen vil også påpeke at det kan være noe uklart hva som er omsøkt. Lovkomiteen legger til grunn at Yorkshireklubben mener seg berettiget til å ha fullt innsyn i alle sakens dokumenter i etterkant slik den ble behandlet i disiplinærnemnda, herunder opplysning om hvilken rase som registreringssperren skulle gjelde. (i og med at NKK i oversendelsen har vist til hvem som er berettiget til å uttale

seg før avgjørelse fattes, kan være et spørsmål fra når Yorkshireklubben mener seg berettiget til innsyn).

De spørsmål som ønskes besvart er flg:

1. Hvem regnes som part i denne saken? I en disiplinærsak er parten den som avgjørelsen gjelder, dvs gjelder rettigheter og plikter til, slik det også fremgår av GS § 8. Part er med andre ord den person, og bare den, som har blitt ilagt registreringssperre. Og parten har som den store hovedregel krav på innsyn i sakens dokumenter, ref GS § 16 1. setning. Yorkshireklubben er ikke part, og har derfor ikke partsrettigheter, herunder rett til innsyn som part.

Det fremgår også direkte av saksbehandlingsreglene for Disiplinærkomiteen § 4 hvem som er part, det er innklagede og det NKK-organ som har anmeldt saken. Yorkshireklubben omfattes ikke av partsbegrepet i § 4.

Saksbehandlingsregler for disiplinærsaker

§4 Partene i disiplinærsaken. Rett til representasjon

Partene i sak som avgjøres av Domsutvalget, Ankeutvalget eller NKKs Administrasjon er innklagede og det NKK-organ som har anmeldt saken, jf NKKs lover § 7-6 (1). Partene i sak som avgjøres av klubb/forbund er innklagede og klubben/forbundet.

I saker som gjelder hund er eier/deleier part, eventuelt i tillegg til den person som saken for øvrig gjelder. Andre enkeltmedlemmer enn innklagede er ikke part i disiplinærsaken.

Konklusjon: Yorkshireklubben er ikke part i disiplinærsaken

2. Spørsmålet om innsyn for Yorkshire klubben. Yorkshireklubben påberoper seg dernest at selv om de ikke er part, har de en berettiget og legitim interesse i få innsyn i saken, dvs en rett til innsyn pga deres spesielle interesse i saken. NKKs lover § 1, 2 ledd peker på åpenhet som en grunnleggende verdi, og at NKK skal være et serviceorgan for klubber og forbund. Også ut fra en åpen tilnærming til organisasjonen som er med på å bygge et tillitsfullt omdømme, bør et generelt åpenhetsprinsipp legges til grunn. Imidlertid – her kommer både hensynet til taushetspliktbestemmelser og hvor langt Yorkshireklubbens legitime interesse rekker. Ut fra saksfremstillingen til NKK legges til grunn at Yorkshireklubben gjennom disiplinærlisten som ble lagt ut, fikk tilgang til hvilken person det gjaldt, men ikke rase.

Den publisering som skjedde er i henhold til saksbehandlingsreglene for disiplinærvedtak §21.

Publisering og annen orientering om disiplinærvedtak

Alle Domsutvalgets og Ankeutvalgets avgjørelser offentliggjøres fortløpende på

Domsutvalgets/Ankeutvalgets side på nkk.no. Avgjørelsene kan publiseres som sammendrag eller i fulltekst. De skal minimum angi hvilken bestemmelse som er overtrådt, samt nok faktum til at man kan se hvordan regelen er anvendt og hvilken reaksjon som ble ilagt. Navn på enkeltpersoner som er ilagt reaksjon kan publiseres, forutsatt at slik publisering er i overensstemmelse med offentligrettslige regler o.l.

Oversendelsen er noe uklar mht hvorvidt Yorkshireklubben mener de har krav på alle dokumentene. Lovkomiteen mener i så fall at det har man ikke.

Dette reguleres direkte i saksbehandlingsreglene for disiplinærsaker §19 annet ledd, hvor det uttrykkelig heter at saksdokumentene som den store hovedregel ikke kan overlates til andre.

§ 19 Taushetsplikt i disiplinærsaker

Personsensitive opplysninger er taushetsbelagte. Som personsensitive opplysninger regnes opplysninger om helse, særlige familiære forhold o.l. At en person er ilagt reaksjon i en disiplinærsak er ikke personsensitiv informasjon med mindre dette følger av offentligrettslige regler o.l. Tillitsvalgte og andre som får kjennskap til personsensitive opplysninger i forbindelse med disiplinærsaker skal hindre at utenforstående får kjennskap disse. Dokumenter og annet materiale som inneholder slike opplysninger skal oppbevares på betryggende måte. Taushetsplikten gjelder også etter endt tjeneste.

Saksdokumenter i disiplinærsaker skal ikke overlates andre enn partene, med unntak for der vitner eller berørt klubb eller forbund o.l. mottar dokumenter for uttalelse. I så fall skal disse hindre at utenforstående får tilgang til dokumentene. Brudd på bestemmelsene om taushetsplikt over kan medføre disiplinærreaksjon etter NKKs lover Kap 7-2 a) jf § 7-3.

Selv om det skulle være unntaksbestemmelser her, finner Lovkomiteen det klart at Yorkshireklubben ikke kan ses å ha en legitim eller berettiget interesse av innsyn i sakens dokumenter, det må være resultatet av disiplinærnemndas avgjørelse som de mener de trenger å vite.

(Lovkomiteen drøfter ikke om partens samtykke til sakens dokumenter kan innhentes).

Konklusjon: Yorkshireklubben har ikke krav på innsyn i sakens dokumenter.

3. Har Yorkshireklubben krav på å vite rasetilhørighet? I utgangspunktet må det være tilstrekkelig dekning av informasjonsbehovet at navnet på vedkommende er kjent for klubben. I denne saken påberopes et spesielt behov knyttet til rase. Spørsmålet må da bli om opplysning om hvilken rase selve registreringssperren gjelder er en taushetsbelagt opplysning. Lovkomiteen legger til grunn at en registreringssperre gjelder kun en rase og ikke generelt alle de hunder en person kan være oppdretter til.

Lovkomiteen kan på generell basis si at det her må foretas en interesseavveining, hvor ikke minst hensynet til å beskytte partene i form av å ivareta taushetsplikten, må vurderes opp mot hva som er del av begrunnelsen for berettiget interesse. I denne saken må det være en og for seg legitim og berettiget interesse for raseklubbene å få kunnskap om hvilken rase sperren gjelder, i dette tilfelle for å kunne legge ut listen over seriøse oppdrettere, med mindre taushetsplikten eller andre forhold er til hinder.

Er opplysning om rase å anse som en taushetsbelagt opplysning iht GS § 5 første ledd, er det noens personlige forhold, slik som opplysninger om helse, særlig familiære forhold etc. Lovkomiteen kan ikke se at opplysningen om hvilken rase registreringssperren gjelder er personlig forhold, det er en ren objektiv opplysning knyttet til oppdrettet. Ut fra Yorkshireklubbens henvendelse virker som om man ville legge vedkommende ut på nettet som seriøs oppdretter med mindre registreringssperren gjelder denne rasen. Med andre ord, det vil være til vedkommendes fordel om registreringssperren gjelder en annen type rase, for da vil vedkommende regnes som en seriøs aktør innenfor Yorkshireoppdrettet.

Ut fra oversendelsen antas at dette er en opplysning som kun fremkommer i saksdokumentene og ikke i slutningen til disiplinærutvalget. Men NKK trenger ikke å gi fra seg alle dokumentene i strid med reglene om taushetsplikt. Denne opplysningen er imidlertid ikke å anse som en personlig og taushetsbelagt opplysning, slik at NKK må kunne opplyse om dette. Dog behøver ikke Yorkshireklubben kjennskap til rasen om det ikke er egen rase det gjelder.

Konklusjon: Yorkshireklubben har krav på å få kjennskap til hvilken rase registreringssperren gjelder for dersom det gjelder rasen som angjeldende raseklubb forvalter.

4. NKK ber om en generell vurdering av hvem som kan ha en slik berettiget interesse, hvilke momenter som bør tas med i vurderingen. Videre ønskes det avklart om klubbens/forbundets interesser/ hensynet til deres virksomhet må veie tyngre enn parten(es) rett til at opplysninger som omhandler den/dem er taushetsbelagte.

Lovkomiteen vil generelt peke på at NKK etter sine lover ønsker å være en åpen virksomhet og serviceorgan for klubbene og deres medlemmer. I de konkrete avveininger om forhold mellom taushetsplikten og rett til innsyn vil det være viktig å respektere taushetsplikten så langt den gjelder, på den annen side må ikke området for hva som omfattes av taushetsplikten av den grunn utvides unødvendig.

5. Selv om klubben/forbundet har en berettiget interesse og har rett til innsyn, omfatter dette samtlige av sakens dokumenter eller bør det settes begrensninger?

Lovkomiteen mener, slik det også er lagt til grunn i denne saken, at åpenhet er utgangspunktet, med mindre særlige grunner begrenser dette. Man kan derfor få fullt innsyn når intet er til hinder for det. Når man kommer inn på eventuelle avveininger hvor f eks personlige forhold eller andre hensyn som taler mot åpenhet, må rett til innsyn/ kunnskap om en avgjørelse generelt bare gjelde så langt som er dokumentert behov for.

6. Hvilke konsekvenser vil det få dersom det åpnes opp for at klubber/forbund har rett til innsyn, forutsatt av at de har en berettiget interesse?

Lovkomiteen ser at det kan være nyttig for NKK å ha en vurdering av dette på generelt grunnlag. Rent generelt er det også Lovkomiteens mening at på bakgrunn av lovenes verdigrunnlag og premisser er det generelt viktig med innsyn for å opprettholde og videreutvikle tillit og omdømme. NKK bør derfor tilrettelegge for innsyn. Men komiteen ser også at dette kan ha sine utfordringer. Lovkomiteen finner det derfor lite hensiktsmessig med en oppregning av ulike konsekvenser. Dette hører først og fremst med til den daglige utøvelse av funksjonen som NKK må utforske nærmere.

Uttalelsen er enstemmig.

14.01.2019

Anne Cathrine Frøstrup Jan Terje Bårseth

Per Arne Flatberg